

Goede Vrijdag 2018, Johannes 19,26-27

'Vrouw, zie uw zoon; zoon, zie uw moeder'...

Er was eens een jong tienermeisje dat jong tienermoeder werd...

Ze was waarschijnlijk een jaartje of 15 en toen kwam ze met haar baby, het was een jongetje, en haar man Jozef in de tempel. Daar hoorde zij die bijzondere woorden van de oude Simeon: weet wel dat velen in Israel door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, en .... zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden..... (Lucas 2:34-35).

Wat begreep ze ervan? Wat moest ze ermee?

In elk geval heeft ze dat regelmatig ervaren maar zeker zo'n 33 jaar later.

Hier in Johannes 19 is ze (waarschijnlijk) een weduwe van 45/50 jaar oud.

Haar zoon Jezus hangt te sterven aan een kruis.

Zo onnatuurlijk als je kind eerder gaat dan jezelf.

Ze kon Hem niet troosten, geen washandje met koud water, niet zijn hand vasthouden...

Hij kon zijn pijnlijke hoofd niet in haar schoot leggen met haar zacht strelende hand ter verzachting. Om maar nabij te kunnen zijn.

Niets.. een zwaard gaat door je ziel, wat een onmacht...

Dat doet zo verschrikkelijk zeer!

Honderd keer liever zou je zelf...

Als een leeuwin wil je jezelf ertussen gooien maar het kan niet: machteloos.

En kijk eens naar die zoon.

Steeds eenzamer wordt Hij.

Helse verlatenheid.

En zoals Johannes het beschrijft wordt het wereldje steeds kleiner.

Uiteindelijk blijft de camera nog slechts rusten op twee personen.

Of op 3 personen als je Jezus zelf meetelt.

Op Johannes en Maria.

Waarschijnlijk zijn Johannes en Maria de twee mensen in deze wereld die Jezus het meest dierbaar zijn geweest.

Johannes, de discipel en Maria zijn moeder.

En in zijn diepe stervensnood is Hij volop bezig met de ander.

Zoals steeds, zoals altijd, zoals Hij is!

Ook volop bezig met het verlangen van zijn Vader, met de nood van de wereld.

Met de toekomst. Met het lijden en de gevolgen ervan.

Hoe bestaat het: zo liefdevol, terwijl je zo intens aan het lijden bent.

Dat overstijgt alle menselijke mogelijkheden.

Klopt! Hier hangt Hij: de zoon van God....

Voor ons, voor Maria, voor Johannes, voor al die anderen...

Af en toe horen we aan het kruis nog wat woorden van Hem.

Zo ook hier.

En net zo bijzonder als bij zijn eerste wonder, tijdens de bruiloft te Kana, noemt Hij hier zijn moeder 'mevrouw'. (Jammer dat de NBV dit niet heeft vertaald!)

Dat zijn momenten dat Hij afstand wil nemen van de moeder-zoon relatie.

Dat deed Hij bij die bruiloft omdat ze er zich mee ging bemoeien toen de wijn op was.

En ook hier neemt Hij afstand van haar. Nee, Hij is nu vooral niet de zoon van Maria maar hier is Hij vooral de zoon van God.

En die twee onderaan het kruis horen die bijzondere woorden: '(me)vrouw... nu is hij uw zoon'.

En tegen Johannes: 'nu is zij je moeder...'.

Bijzonder!

Misschien heb je dit kruiswoord al vaak gehoord en vind je het daarom niet meer zo bijzonder. Maar het is het wel.

Net als elk ander woord van Hem. Ook elk kruiswoord. Ook dit woord.

Hij neemt afstand van haar. Ik kan uw oudste zoon niet meer zijn.

En in zijn bewogenheid regelt Hij een nieuwe 'zoon', verantwoordelijke, voor haar.

Maar vreemd dat Hij daarvoor Johannes kiest!

Want hij had broers en zussen, lezen we in de Bijbel.

Jozef en Maria hebben samen, na Jezus, nog heel wat kinderen gekregen.

In Mat.13: Jakobus, Josef, Simon, Judas zijn broers van Hem en de omstanders vragen zich daar ook af: 'wonen zijn zusters niet allemaal bij ons?'

De oudste zoon had een speciale verantwoordelijkheid binnen het gezin.

Als die wegvalt is het logisch dat de volgende zoon de taak op zich neemt.

Maar waarom vroeg Hij dat dan niet aan de broer onder Hem? Of aan een zus die bij haar moeder Maria om de hoek woonde?

Het antwoord op deze vragen vinden we in Joh.7:5: 'zijn broers geloofden namelijk niet in Hem'.

Ja, natuurlijk wel dat Hij hun oudste broer was maar verder niet.

En Jezus wil nu niet alleen maar zorgen dat er een mooi plekje, goed onderdak is voor zijn moeder.

Nee, Hij wil haar een plekje geven te midden van de discipelkring.

Dan gaat het niet in de eerste plaats om eten en onderdak maar om mensen die je, bij al je verdriet en verbijstering, op Jezus kunnen wijzen....

Je kunnen vertroosten met een bijbelwoord, of een lied.

Die met en voor je kunnen bidden, juist ook bij zo'n diep verdriet.

En zo is het gegaan.

Ze ging met Johannes mee.

Ze hebben elkaar geprobeerd te troosten.

Voor zover dat gaat in zo'n situatie.

Stil bij elkaar zijn kan ook heilzaam zijn.

En ze zullen gebeden hebben om ontferming.

En tijdens de 40 dagen dat Jezus na Pasen zich heeft laten zien, zullen zij Hem vast ook weer gezien hebben.

Want Jezus liet zich toen alleen nog maar zien aan zijn leerlingen.

Dus ook aan Johannes en Maria, twee volgelingen van Hem....

Tsja.... dat is wat?

Dan ben je de grote Johannes.

Dan ben je de leerling die het dichtst bij Jezus geleefd heeft.

Oor- en ooggetuige van de vele bijzondere momenten die je had meegemaakt met de Meester.

Af en toe behoorde Johannes zelfs tot een heel klein select groepje binnen de discipelkring dat grote dingen mocht meemaken en zien, bijv. die van de verheerlijking op de berg.

En de discipelen moeten straks als apostelen de wereld in.

En hij, Johannes, had zo ongeveer het meest ervan meegemaakt en veel van Jezus gehouden.

Dus dan moet je je druk gaan maken met verkondigen, commissies benoemen, vergaderen, plannen maken, strategieën bedenken om de wereld te vertellen over het Licht dat in de wereld gekomen is: een Redder. Jezus Christus.

En dan krijgt Johannes hier de taak om te zorgen voor Maria.

Wordt dat dan straks geen blok aan zijn been?

Was het niet mooier en handiger geweest als hij een bezoekenregeling had getroffen met Maria. En elke sterfdag van de Here Jezus zorgen voor een bloemetje.

En dat hij haar, als hij haar af en toe zag, een geruststellend knikje kon geven, of een schouderklopje?

Na een kerkdienst een kopje koffie drinken met haar....

Dan kon hij zelf gewoon rustig doorgaan met 'serious business'!

De Here Jezus denkt er blijkbaar anders over!

Johannes neemt haar in huis.

Een geloofsgemeenschap vormen en daar aan werken is groot werk in het koninkrijk van God. Wat wordt er veel bereikt doordat mensen zich onderling verbinden, elkaar liefhebben en zo het Evangelie leven!

Verkondig het Evangelie, desnoods met woorden...

Dat is wat in die geloofsgemeenschap, naast alle verkondiging, wat zoveel indruk maakte, als je Handelingen gaat lezen.

Kijk maar in hs.2 en in hs.4. Gemeenschap als een van de kernwoorden voor de christelijke geloofsgemeenschap.

Daardoor werden ze bekend als mensen van de weg die met elkaar ook heel concreet de handen uit de mouwen staken.

Die lichamen van gestorven mensen gingen begraven als die zelf geen vrienden en familie hadden. Wat is daar veel vanuit gegaan!

Dat hun moeder werd gekoppeld aan Johannes heeft ook vast een schok gegeven hebben in het gezin van moeder Maria.

Daar zal over gepraat zijn. Wat is dit?

Waarom passeert onze oudste broer ons?

Ze voelden zich misschien beledigd en schaamden zich voor de omgeving die daar vast wel het een en ander van gevonden heeft.

Maar wat heeft het een mooi gevolg gehad!

Iets wat erg lijkt of vreemd is kan zoiets moois uitwerken...

Kijk maar: na de hemelvaart gaan de discipelen van de Here Jezus terug naar Jeruzalem.

Vurig en eensgezind waren ze aan het bidden en aan het wachten op de Geest.

En...lezen we dan, Maria en zijn broers zijn er dan ook bij.

Zijn broers zijn uiteindelijk ook tot geloof gekomen.

Dit is niet alleen een zoon van onze moeder maar ook, en vooral, de Zoon van God.

Het geloofsgezin is uitgebreid, ook met gezinsleden uit het gezin van Jozef en Maria.

Wonder van God. Wonder van de Geest.

Terug naar het kruis.

Jezus neemt afstand van zijn moeder als moeder.

Dat is nodig op dit moment, nu Hij gaat sterven.

Wat heeft Jezus nog veel gedaan en gezegd aan het kruis.

Liefgehad en gesproken.

En als alles gedaan is, als alles volbracht is, als het doel bereikt is: dan kan Hij sterven.

En Hij sterft.

Hoe ingrijpend! Wat een weg is het geweest.

Heel de tijd van zijn leven op aarde maar vooral aan het einde ervan... geleden.

De straf gedragen die op ons had moeten neerkomen. Vergeving!

Dat gedenken we vandaag. Dat gedachten we deze week.

Daaruit willen we leven, Hem willen we geloven.

Op Hem willen we gericht zijn. En anderen daarin meenemen.

Straks kun je het zien, en proeven.

Zijn lichaam gebroken, zijn bloed vergoten, om Redder te kunnen zijn.

Van Johannes, van Maria, van zijn broers, van ieder die het van Hem verwacht.

Iets dat zo heel erg is kan zoiets moois uitwerken!

Onder de indruk klampen we ons aan Hem vast.

Het Lam van God dat de zonden van de wereld op zich heeft genomen.
Het Paaslam geslacht, ons ten leven. Vier dat totdat Hij komt!

Dank aan de Vader, aan de Zoon en aan de heilige Geest, nu en tot in eeuwigheid, amen.